

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

2006/0144(COD)

28.3.2007

VÉLEMÉNY

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részéről

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság részére

az élelmiszeripari enzimekről, valamint a 83/417/EGK tanácsi irányelv, az 1493/1999/EK tanácsi rendelet, a 2000/13/EK irányelv és a 2001/112/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD))

A vélemény előadója: Erna Hennicot-Schoepges

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

Az ember évezredek óta használja a természetben megtalálható mikroorganizmusokat – baktériumokat, élesztőgombákat és penészgombákat – és az általuk előállított enzimeket olyan élelmiszerek előállításához, mint a kenyér, a sajt, a sör és a bor. A XX. század második felében jelentős növekedés volt tapasztalható az enzimek használatában az élelmiszer-feldolgozásban (mint a sütőipari termékek, borok és levek, sörfőzés, tejipari termékek, keményítő és cukor), és az élelmiszer-feldolgozási és -gyártási eljárások folyamatos tökéletesedése még több enzim használatát fogja igényelni.

Az enzimek rendkívül hasznosak az élelmiszeripar számára. Biokatalizátorként hatva, elősegítik azokat a biokémiai reakciókat, amelyeken keresztül minden biológiai anyag felépül és lebontódik. Az enzimek képesek kisebb egységekre bontani összetett molekulákat (pl. szénhidrátokat), szerkezeti változásokat tudnak katalizálni egy molekulán belül (pl. a cukor izomerizációja), vagy összekötni alap molekulákat más speciális molekulákkal (pl. fehérje vagy sejtfal felépítése). Ezenkívül az enzimek nagyon hatékonyak, mivel képesek legalább egymilliószorosára gyorsítani reakciókat anélkül, hogy saját magukat módosítanák. A vegyileg katalizált reakciókhoz képest az enzimreakciók számos jelentős előnyt nyújtanak a kevesebb energiafogyasztás, kevesebb hulladékgyártás és a biológia lebonthatóság tekintetében. Az enzimek inkább egy egyedi zárt nyitó kulcshoz hasonlíthatóak, mint az ajtót betörő „vegyi fejszéhez”. Az enzimek megnövekedett használata „kereskedelmi enzimek” felbukkanását idézte elő, amelyeket külön kiválasztott mikroorganizmusok erjesztésével állítanak elő.

Az élelmiszer-feldolgozóipari enzimek használatát ellenőrző uniós jogszabályok ma nem teljesen harmonizáltak. Az élelmiszer-feldolgozásban használt enzimeket élelmiszer-adalékanyagoknak vagy feldolgozást támogató anyagoknak tekintik. Az élelmiszer-adalékok lényegében olyan anyagok, amelyeket az élelmiszerekhez adnak és technológiai szerepük van abban az élelmiszerben, miközben a feldolgozást támogató anyagokat alapvetően az élelmiszer-feldolgozás során technikai okokból adagolják, és esetleg megtalálhatók az élelmiszerben, de nincs technológiai szerepük a végtermékben.

Az enzimek, mint élelmiszer-adalékanyagok használatát a 89/107/EGK irányelv szabályozza. Azonban jelenleg ez az irányelv csak két enzimet fed le és engedélyez, mint élelmiszer-adalékanyag (lizozim és invertáz). Az enzimek feldolgozás támogató anyagokként való használata európai szinten nem, csak nemzeti szinten szabályozott. A nemzeti jogszabályok országról-országra eltérőek a különböző alkalmazásokban engedélyezett enzimek számát és típusát (akár géntechnológiával módosított mikroorganizmusokkal állítják elő, akár nem), valamint a kereskedelmi forgalomba helyezést megelőző engedélyezést illetően.

A kiegyenlített viszonyok megteremtése és a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében közösségi szinten kell harmonizálni a szabályokat. A javasolt rendelet célja harmonizálni a biztonság értékelését és az engedélyezést valamennyi élelmiszeripari enzim esetében, beleértve a géntechnológiával módosítottakat is, valamint a rendelet előírja a címkézést.

Az előadó üdvözli ezt a javaslatot, amely az enzimek biztonsági értékelésének közösségi

szinten harmonizált rendszerét fogja bevezetni. Azonban a javaslat még megvalósíthatóbbá tétele érdekében az előadó szeretne bevezetni egy gyorsított eljárást a tagállamok (mint Dánia, Franciaország vagy az Egyesült Királyság) által már értékelt és engedélyezett élelmiszeripari enzimekre. Az előadó szeretne néhány módosítást is javasolni a jogi pontosítás növelése céljából.

MÓDOSÍTÁSOK

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság felhívja a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságot, mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő módosításokat:

A Bizottság által javasolt szöveg¹

A Parlament módosításai

Módosítás: 1

2. cikk (2) bekezdés ca) pont (új)

(ca) táplálkozási célú enzimek;

Indokolás

Jogi pontosítás. Világosnak kell lennie, hogy ez a rendelet – a (4) preambulumbekkezdésben említettek szerint – csak azokra az enzimekre vonatkozik, amelyek technológiai funkciót töltenek be és azokra az enzimekre nem, amelyeket emberi fogyasztásra szánnak, mint a táplálkozási célú enzimek.

Módosítás: 2

2. cikk (4) bekezdés

(4) Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni a mikroorganizmusok által termelt, **hagyományosan** az élelmiszergyártásban használt olyan kultúrákra, amelyek enzimeket tartalmazhatnak, de amelyeket nem kimondottan azok előállítására használnak.

(4) Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni a mikroorganizmusok által termelt, az élelmiszergyártásban használt olyan kultúrákra, amelyek enzimeket tartalmazhatnak, de amelyeket nem kimondottan azok előállítására használnak.

Indokolás

Jogi pontosítás. Nem világos, hogy a „hagyományosan” szó mire vonatkozik.

¹ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

Módosítás: 3

3. cikk (2) bekezdés első a. albekezdés (új)

az „élelmiszeripari enzim alapú készítmény” olyan élelmiszeripari enzimet jelent, amelyet az élelmiszeripari enzim tárolását, értékesítését, szabványosítását, hígítását vagy feloldását elősegítő anyagok hozzáadásával állítanak elő.

Indokolás

Az "élelmiszeripari enzim alapú készítmény" meghatározása hiányzik a javaslatból. Az élelmiszeripari enzimek vállalatok közötti címkézésének egyszerűbbé tétele érdekében a 8. cikk kiegészül ezzel a kifejezéssel.

Módosítás: 4

6. cikk (2) bekezdés a) pont

a) az élelmiszeripari enzim **megnevezését**;

a) az élelmiszeripari enzim **meghatározását, beleértve annak elterjedt vagy ajánlott megnevezését, rendszeres megnevezését és szinonimáit, amennyiben lehetséges a Nemzetközi Biokémiai és Molekuláris Biológiai Egyesület nomenklatúrájának megfelelően, az összetett enzimek esetében pedig az enzimek funkcióját meghatározó hatás alapján;**

Indokolás

Amennyiben lehetséges, a Nemzetközi Biokémiai Egyesület nomenklatúráján alapuló, legpontosabb megnevezést kell használni. Az összetett enzimek esetében a megnevezésnek az enzim azon hatásán (aktív elem) kell alapulnia, amely szerepet játszik az élelmiszerfeldolgozásban.

Módosítás: 5

7. cikk cím

A géntechnológiával módosított enzimek felvétele a közösségi listára

A géntechnológiával módosított **mikroorganizmusokkal előállított élelmiszeripari** enzimek felvétele a közösségi listára

Indokolás

A „géntechnológiával módosított enzimek” kifejezés félreértéshez vezethet.

Módosítás: 6
8. cikk

A nem a végső fogyasztóknak történő értékesítésre szánt – önmagukban illetve egymással **és/vagy a 2000/13/EK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében meghatározott más összetevőkkel** keverve értékesített – élelmiszeripari enzimeket csak akkor lehet értékesíteni, ha a csomagolás vagy a tárolóeszköz jól láthatóan, tisztán olvashatóan és letörölhetetlenül hordozza a jelen rendelet 9–12. cikkében előírt információkat.

A nem a végső fogyasztóknak történő értékesítésre szánt – önmagukban illetve egymással keverve értékesített – élelmiszeripari enzimeket **és élelmiszeripari enzim alapú készítményeket** csak akkor lehet értékesíteni, ha a csomagolás vagy a tárolóeszköz jól láthatóan, tisztán olvashatóan és letörölhetetlenül hordozza a jelen rendelet 9–12. cikkében előírt információkat.

Indokolás

Az élelmiszeralapú enzimek vállalatok közötti címkézésének egyszerűbbé tétele érdekében.

Módosítás: 7
9. cikk (2) bekezdés

(2) Amennyiben az élelmiszeripari enzimeket egymással keverve értékesítik, úgy az (1) bekezdésben előírt információkat mindegyik élelmiszeripari enzim tekintetében meg kell adni, **az enzimek teljes tömeghez képesti százalékos arányának megfelelő csökkenő sorrendben.**

(2) Amennyiben az élelmiszeripari enzimeket egymással keverve értékesítik, úgy az (1) bekezdésben előírt információkat mindegyik élelmiszeripari enzim tekintetében meg kell adni.

Indokolás

Az élelmiszeralapú enzimek vállalatok közötti címkézésének egyszerűbbé tétele érdekében.

Módosítás: 8
12. cikk (1) bekezdés ga) pont (új)

ga) a lejárat időpontot, amely után az élelmiszeripari enzim használata nem ajánlott;

Indokolás

Az élelmiszer-előállítóknak fontos, hogy ismerjék az élelmiszeripari enzimek tartósságát az élelmiszerbiztonság garantálása érdekében.

Módosítás: 9

18. cikk (4) bekezdés ba) pont (új)

ba) A Bizottság felveheti a közösségi listára a Dániában, Franciaországban vagy az Egyesült Királyságban már engedélyezett, vagy az élelmiszer-adalékanyagokkal foglalkozó közös FAO-WHO szakértői bizottság (JECFA) által már értékelt élelmiszeripari enzimeket a 2. bekezdésben említett kérelem benyújtása vagy a Hatóság véleménye nélkül.

Indokolás

A JECFA által már értékelt, vagy a Dániában, Franciaországban vagy az Egyesült Királyságban már engedélyezett élelmiszeripari enzimek esetében lehetővé kell tenni a gyorsított eljárást. Ez megkönnyíti az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság munkáját.

ELJÁRÁS

Cím	Élelmiszerenzimek		
Hivatkozások	COM(2006)0425 - C6-0257/2006 - 2006/0144(COD)		
Illetékes bizottság	ENVI		
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	ITRE 5.9.2006		
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Erna Hennicot-Schoepges 4.10.2006		
Vizsgálat a bizottságban	28.11.2006	27.2.2007	27.3.2007
Az elfogadás dátuma	27.3.2007		
A zárószavazás eredménye	+: 47	-: 0	0: 0
A zárószavazáson jelen lévő képviselők	Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țirle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras		
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Alexander Alvaro, Philip Dimitrov Dimitrov, Avril Doyle, Robert Goebbels, Matthias Groote, Satu Hassi, Eija-Riitta Korhola, Esko Seppänen, Hannes Swoboda, Lambert van Nistelrooij		